

Suvestinė redakcija nuo 2006-10-07 iki 2010-05-25

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2006, Nr. [81-3231](#), i. k. 1062210ISAK0003-297

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
SUSISIEKIMO MINISTRO**

**Į S A K Y M A S
DĖL REIKALAVIMŲ GELEŽINKELIŲ TRANSPORTO EISMO SAUGOS VALDYMO
SISTEMOMS PATVIRTINIMO**

2006 m. liepos 17 d. Nr. 3-297
Vilnius

Įgyvendindamas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. birželio 29 d. nutarimo Nr. 651 „Dėl įgaliojimų suteikimo įgyvendinant Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto eismo saugos įstatymą“ (Žin., 2006, Nr. [74-2831](#)) 1 punktą bei 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2004/49/EB dėl saugos Bendrijos geležinkeliuose, iš dalies pakeičiančią Tarybos direktyvą 95/18/EB dėl geležinkelio įmonių licencijavimo bei Direktyvą 2001/14/EB dėl geležinkelio infrastruktūros pajėgumų paskirstymo, mokesčių už naudojimąsi geležinkelių infrastruktūra ėmimo ir saugos sertifikavimo (Saugos geležinkeliuose direktyva), 9 straipsnį bei III priedą,

tvirtinu Reikalavimus geležinkelių transporto eismo saugos valdymo sistemoms (pridedama).

L. E. SUSISIEKIMO MINISTRO PAREIGAS

PETRAS ČESNA

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro
2006 m. liepos 17 d. įsakymu Nr. 3-297

REIKALAVIMAI GELEŽINKELIŲ TRANSPORTO EISMO SAUGOS VALDYMO SISTEMOMS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Reikalavimuose geležinkelių transporto eismo saugos valdymo sistemoms (toliau – reikalavimai) nustatoma geležinkelių infrastruktūros valdytojų bei geležinkelio įmonių (vežėjų) geležinkelių transporto eismo saugos valdymo sistemos (toliau – eismo saugos valdymo sistema) struktūra, reikalavimų, kurių turi laikytis geležinkelių infrastruktūros valdytojai bei geležinkelio įmonės (vežėjai), kurdamos eismo saugos valdymo sistemas, turinys, reglamentuojama sukurtų ir įgyvendintų eismo saugos valdymo sistemų pripažinimo tinkamomis, eismo saugos valdymo sistemų veikimo kontrolės tvarka.

2. Eismo saugos valdymo sistemas sukuria geležinkelių infrastruktūros valdytojai ir geležinkelio įmonės (vežėjai).

3. Šiuose reikalavimuose vartojama sąvoka:

Inspektavimas – Valstybinės geležinkelio inspekcijos prie Susisiekimo ministerijos ir jos sudaromų komisijų atliekami patikrinimai, kurių metu nustatoma, ar geležinkelių infrastruktūros valdytojų bei geležinkelio įmonių (vežėjų) eismo saugos valdymo sistema atitinka reikalavimus, nustatytus Geležinkelių transporto eismo saugos įstatyme, šiuose reikalavimuose bei kituose teisės aktuose.

4. Kitos šiuose reikalavimuose vartojamos sąvokos paaiškintos Geležinkelių transporto kodekse, Geležinkelių transporto eismo saugos įstatyme bei kituose teisės aktuose.

II. EISMO SAUGOS VALDYMO SISTEMŲ STRUKTŪRA

5. Geležinkelių infrastruktūros valdytojai bei geležinkelio įmonės (vežėjai), kurdami eismo saugos valdymo sistemas, privalo užtikrinti, kad jos apimtų:

5.1. bendrąsias priemones;

5.2. organizacines priemones;

5.3. rizikos valdymo priemones;

5.4. geležinkelių transporto eismo įvykių ir avarinių situacijų prevencijos bei apskaitos priemones;

5.5. technines priemones;

5.6. geležinkelių infrastruktūros valdytojų ir geležinkelio įmonių (vežėjų) bei kitų suinteresuotų asmenų bendradarbiavimo, keitimosi informacija kuriant ir įgyvendinant eismo saugos valdymo sistemas priemones;

5.7. reikalavimų eismo saugos valdymo sistemoms laikymosi užtikrinimo priemones;

5.8. eismo saugos valdymo sistemos strategijos tobulinimo priemones;

5.9. eismo saugos užtikrinimo priemones vežant pavojingus krovinius.

6. Geležinkelių infrastruktūros valdytojai, kurdami eismo saugos valdymo sistemas, turi įvertinti geležinkelio įmonių (vežėjų), kurios naudojasi atitinkamo geležinkelių infrastruktūros valdytojo geležinkelių infrastruktūra, eismo saugos valdymo sistemas bei į jas atsižvelgti.

III. BENDROSIOS PRIEMONĖS

7. Geležinkelių infrastruktūros valdytojai ir geležinkelio įmonės (vežėjai) privalo parengti eismo saugos valdymo sistemos strategiją (toliau – strategija), kurią atitinkamai patvirtina geležinkelių infrastruktūros valdytojo arba geležinkelio įmonės (vežėjo) vadovas, suderinęs su

Valstybinė geležinkelio inspekcija prie Susisiekimo ministerijos (toliau – Inspekcija). Geležinkelių infrastruktūros valdytojų ir geležinkelio įmonių (vežėjų) strategijose turi būti:

7.1. kiekybiniai bei kokybiniai eismo saugos valdymo ir šio valdymo stiprinimo tikslai bei jų pasiekimo planai;

7.2. geležinkelių infrastruktūros valdytojo ar geležinkelio įmonės (vežėjo) veiklos aprašymai, apibūdinant šią veiklą geležinkelių transporto eismo saugos (toliau – eismo sauga) užtikrinimo atžvilgiu;

7.3. eismo saugos valdymo sistemos struktūrinių dalių trumpas aprašymas;

7.4. detalus geležinkelių infrastruktūros valdytojų ar geležinkelio įmonių (vežėjų) ryšių, bendradarbiavimo su kitais asmenimis, dirbančiais geležinkelių transporto sektoriuje, kartu įgyvendinant eismo saugos valdymą, aprašymas;

7.5. procesai ir procedūros, įgyvendinami užtikrinant eismo saugos valdymą;

7.6. nurodytas darbuotojas (darbuotojai) ar padalinys, atsakingas už eismo saugos valdymo sistemos įgyvendinimo koordinavimą ir atskaitomybę už eismo saugos valdymo sistemos įgyvendinimą, taip pat darbuotojas (darbuotojai) ar padalinys, atsakingas už eismo saugos valdymo sistemų veikimo kontrolę.

8. Patvirtinus strategiją, su ja supažindinami atitinkamai geležinkelių infrastruktūros valdytojų ir geležinkelio įmonių (vežėjų) darbuotojai. Strategija turi būti prieinama visiems geležinkelių infrastruktūros valdytojų ir geležinkelio įmonių (vežėjų) darbuotojams, taip pat su geležinkelių infrastruktūros valdytojų ar geležinkelio įmonių (vežėjų) veikla susijusiems asmenims ir pagal galimybes skelbiama geležinkelių infrastruktūros valdytojų ar geležinkelio įmonių (vežėjų) interneto svetainėse.

9. Strategija atnaujinama kas vieneri metai.

IV. ORGANIZACINĖS PRIEMONĖS

10. Geležinkelių infrastruktūros valdytojų ir geležinkelio įmonių (vežėjų) vadovai privalo paskirti atsakingą už geležinkelių transporto eismo saugą asmenį bei, su juo suderinę, patvirtinti darbuotojų, kurių darbas susijęs su geležinkelių transporto eismu, pareigybių aprašymus.

11. Geležinkelių infrastruktūros valdytojų ar geležinkelio įmonių (vežėjų) struktūra turi atitikti šiuos reikalavimus:

11.1. padaliniai, kurių funkcijos yra susijusios su geležinkelių transporto eismu, turi turėti bent du eismo saugos specialistus; šių padalinių darbuotojų funkcijos turi būti aiškiai apibrėžtos, nustatytas tarpusavio pavaldumas ir ryšiai, atsakomybė bei atskaitomybė;

11.2. turi būti nurodyta, kuris (-ie) padalinys (-iai) yra atsakingas (-i) už eismo valdymo sistemos ar šios sistemos priemonių įgyvendinimą.

12. Geležinkelių infrastruktūros valdytojų ir geležinkelio įmonių (vežėjų) vadovai ar jų paskirti asmenys yra atsakingi, kad darbuotojų pareigybių aprašymuose būtų aiškiai apibrėžti darbuotojui keliami reikalavimai, jų funkcijos, pavaldumas, atsakomybė bei atskaitomybė. Reikalavimai darbuotojams, kurių darbas susijęs su geležinkelių transporto eismu, turi apimti ne tik teisės aktų, reglamentuojančių eismo saugą, bet ir techninės sąveikos specifikacijų žinojimą.

13. Geležinkelių infrastruktūros valdytojai ir geležinkelio įmonės (vežėjai) privalo turėti savo darbuotojų, kurių darbas susijęs su geležinkelių transporto eismu, mokymo ir kvalifikacijos kėlimo planą. Šiame plane turi būti darbuotojų, kurių darbas susijęs su geležinkelių transporto eismu, sąrašas, nurodytos darbuotojų pareigybės, pasirinktos mokymo ar kvalifikacijos kėlimo įstaigos bei mokymo bazės, mokymo data, trukmė, periodiškumas ir valstybinės kalbos mokėjimo kvalifikavimo komisijos išduotų pažymėjimų numeriai.

14. Geležinkelių infrastruktūros valdytojų ir geležinkelio įmonių (vežėjų) darbuotojai, kurių darbas susijęs su geležinkelių transporto eismu, turi mokėti valstybinę kalbą pagal Valstybinės kalbos mokėjimo kategorijas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. gruodžio 24 d. nutarimu Nr. 1688 „Dėl valstybinės kalbos mokėjimo kategorijų patvirtinimo ir įgyvendinimo“ (Žin., 2003, Nr. [123-5618](#)).

15. Geležinkelių infrastruktūros valdytojai ir geležinkelio įmonės (vežėjai) turi turėti vadovų ir darbuotojų, kurių darbas susijęs su geležinkelių transporto eismu, privalomų žinių tikrinimo planą, kuriame nurodomas darbuotojų sąrašas, žinių tikrinimo data ir periodiškumas. Geležinkelių infrastruktūros valdytojų bei geležinkelio įmonių (vežėjų) vadovai turi paskirti asmenį, atsakingą už šio plano vykdymo kontrolę.

V. RIZIKOS VALDYMO PRIEMONĖS

16. Geležinkelių infrastruktūros valdytojai ir geležinkelio įmonės (vežėjai) privalo turėti rizikos vertinimo ir valdymo planą, kurį įmonės vadovas tvirtina vieneriems metams. Šiame plane turi būti:

- 16.1. eismo saugos valdymo sistemos sutrikimo rizikos vertinimas;
- 16.2. eismo įvykių rizikos vertinimas;
- 16.3. pašalinių asmenų poveikio eismo saugos valdymo sistemai rizikos vertinimas;
- 16.4. vidinės bei išorinės informacijos, susijusios su eismo sauga, perdavimo sutrikimo vertinimas;

16.5. kitokios rizikos, kuri, geležinkelių infrastruktūros valdytojo ar geležinkelio įmonės (vežėjo) manymu, pagal jų veiklos specifiką yra svarbi, vertinimas;

16.6. įvertintos rizikos valdymo būdai, priemonės, atsakingi darbuotojai.

17. Rengiant rizikos įvertinimo ir valdymo planus, atsižvelgiama į praeitų kalendorinių metų patirtį, taikytą atsakomybę darbuotojams, katastrofų tyrimų vadovo rekomendacijas, Inspekcijos įpareigojimus asmenims pašalinti teisės aktų, reglamentuojančių eismo saugą, pažeidimus bei į tai, kad galimi eismo saugos valdymo sistemos sutrikimai būtų nustatyti, išnagrinėti ir pašalinti laiku.

18. Geležinkelių infrastruktūros valdytojų rizikos vertinimo ir valdymo planai tvirtinami suderinus juos su Inspekcija, o geležinkelio įmonių (vežėjų) – su viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytoju.

VI. GELEŽINKELIŲ TRANSPORTO EISMO ĮVYKIŲ PREVENCIJOS BEI APSKAITOS PRIEMONĖS

19. Geležinkelių infrastruktūros valdytojai ir geležinkelio įmonės (vežėjai) turi turėti duomenų bazę, kurioje būtų kaupiama informacija apie geležinkelių transporto eismo įvykius (toliau – eismo įvykis) ir avarines situacijas. Tokia informacija kaupiama geležinkelių infrastruktūros valdytojų ir geležinkelio įmonių (vežėjų) vadovų ar jų įgaliotų asmenų nustatyta tvarka. Geležinkelių infrastruktūros valdytojų ir geležinkelio įmonių (vežėjų) vadovai paskiria asmenis, atsakingus už šiame punkte nurodytos duomenų bazės tvarkymą ir priežiūrą.

20. Geležinkelių infrastruktūros valdytojai ir geležinkelio įmonės (vežėjai) teisės aktų nustatyta tvarka dalyvauja tiriant eismo įvykius ir avarines situacijas.

21. Už eismo įvykių ir avarinių situacijų tyrimą atsakingi šių reikalavimų 11.1 punkte nurodyti geležinkelių infrastruktūros valdytojų bei geležinkelio įmonių (vežėjų) eismo saugos specialistai.

22. Geležinkelių infrastruktūros valdytojų ir geležinkelio įmonių (vežėjų) vadovai turi paskirti asmenis, atsakingus už skubaus pranešimo apie eismo įvykius ir avarines situacijas schemas, kuri turi būti parengta vadovaujantis teisės aktais bei suderinta su Inspekcija bei viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytoju, sudarymą. Pasikeitus pranešimų apie eismo įvykius ir avarines situacijas tvarkai, schema turi būti nedelsiant ištaisyta ir išsiunčiama visiems jos turėtojams. Asmenys, atsakingi už skubaus pranešimo apie eismo įvykius ir avarines situacijas schemas sudarymą, taip pat privalo užtikrinti, kad būtų parengti ir šių įmonių vadovų patvirtinti sąrašai, kuriuose būtų nurodytos darbuotojų, atsakingų už pranešimą apie eismo įvykius ir avarines situacijas, pareigos, jų telefonų numeriai.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3-378](#), 2006-10-02, *Žin.*, 2006, Nr. 107-4075 (2006-10-06), i. k. 1062210ISAK0003-378

23. Geležinkelių infrastruktūros valdytojai ir geležinkelio įmonės (vežėjai) privalo aprašyti savo veiksmų planą, įvykus eismo įvykiui, kai:

23.1. traukinys priimamas arba duodamas leidimas priimti traukinį į užimtą kelią, išskyrus leistinus atvejus, nustatytus Geležinkelių eismo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 1999 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. 452 „Dėl Geležinkelių eismo taisyklių patvirtinimo“ (Žin., 2000, Nr. [2-47](#));

23.2. traukinys išleidžiamas arba duodamas leidimas išleisti traukinį į užimtą tarpstatį, išskyrus atvejus, nustatytus Geležinkelių eismo taisyklėse;

23.3. traukinys priimamas arba išleidžiamas neparengtu maršrutu;

23.4. mašinistas pravažiuoja draudžiamąjį signalą arba riboženklį, negavęs leidimo;

23.5. iešmas perjungiamas po traukiniu, manevrinu sąstatu arba po pavieniais geležinkelių riedmenimis;

23.6. geležinkelių riedmenys išrieda į parengtą traukiniui priimti arba išleisti maršrutą arba į tarpstatį;

23.7. lūžta geležinkelių riedmenų aširačio ašis, ašies kakliukas, ratas, vežimėlio šoninė, viršlinginė sija;

23.8. traukinys išleidžiamas su užsklęstu traukinio automatinių stabdžių vamzdynu;

23.9. pradedama dirbti neatitvėrus traukinių eismui pavojingos darbo vietos;

23.10. lūžta bėgis, išmetama (bėgių) vėžė arba nutrūksta bėgių sandūra;

23.11. šviesoforas signalizuoja klaidingai (vietoj draudžiamąjo dega leidžiamasis signalas);

23.12. atlenkiamos iešmų smailės ir slankioji kryžmės šerdis;

23.13. savaime atsikabina traukinio vagonų automatinė sankaba;

23.14. trūksta geležinkelių riedmenų automatinė sankaba;

23.15. kaista geležinkelių riedmenų ašidėžė ar yra kitų techninių priežasčių, dėl kurių būtina atkabinti vagoną nuo traukinio tarpinėje stotyje;

23.16. nuo traukinio tarpinėje geležinkelio stotyje atkabinas vagonas dėl Krovinių krovimo ir tvirtinimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2003 m. lapkričio 5 d. įsakymu Nr. 3-611 „Dėl Krovinių krovimo ir tvirtinimo taisyklių patvirtinimo“ (Žin., 2003, Nr. [117-5366](#)), pažeidimo;

23.17. sugenda geležinkelių riedmenys, geležinkelio kelias, signalizacijos, ryšių, kontaktinio tinklo, elektros energijos tiekimo įrenginiai ar kitos techninės priemonės, ir dėl to susidaro eismo pertrauka tarpstočiuose arba traukinys sulaikomas geležinkelio stotyje vieną valandą ilgiau, negu nustatyta pagal traukinių eismo grafiką, išskyrus atvejus, kai keičiamas defektuotas bėgis ar keleivinio vagono ašis.

24. Geležinkelių infrastruktūros valdytojai ir geležinkelio įmonės (vežėjai), vadovaudamiesi Geležinkelių transporto eismo įvykių tyrimo ir jų padarinių likvidavimo nuostatų reikalavimais, turi aprašyti eismo įvykių ir avarinių situacijų tyrimo procedūrą.

25. Geležinkelių infrastruktūros valdytojai ir geležinkelio įmonės (vežėjai) turi suplanuoti reguliarius pasitarimus (posėdžius), kuriuose būtų svarstoma eismo sauga, nurodyti pasitarimų (posėdžių) organizatorius ir periodiškumą.

VII. TECHNINĖS PRIEMONĖS

26. Geležinkelių infrastruktūros valdytojai turi turėti geležinkelių infrastruktūros priežiūros ir remonto techninių priemonių diegimo planą, o geležinkelio įmonės (vežėjai) – geležinkelių riedmenų remonto ir techninės priežiūros techninių priemonių diegimo planą. Jeigu geležinkelių infrastruktūros valdytojas turi nuosavus geležinkelių riedmenis ar valdo juos kitais teisėtais pagrindais, jis taip pat turi turėti geležinkelių riedmenų remonto ir techninės priežiūros techninių priemonių diegimo planą. Šiuose planuose turi būti nurodyta:

26.1. techninės priemonės, užtikrinančios ir gerinančios eismo saugą, kurias ketinama diegti per vienerius metus;

26.2. darbuotojai ar kiti asmenys, kurie bus atsakingi už techninių priemonių diegimą;

- 26.3. lėšų techninėms priemonėms diegti poreikis bei galimi šių lėšų šaltiniai;
- 26.4. techninių priemonių diegimo darbų pradžios ir pabaigos datos;
- 26.5. teisės aktų, nacionalinių eismo saugos taisyklių bei techninės sąveikos specifikacijų, kurios bus taikomos diegiant technines priemones, sąrašas.

27. Geležinkelių infrastruktūros valdytojų geležinkelių infrastruktūros priežiūros ir remonto techninių priemonių diegimo planai, o geležinkelio įmonių (vežėjų) – geležinkelių riedmenų remonto ir techninės priežiūros techninių priemonių diegimo planai, suderinus su Inspekcija, tvirtinami vieneriems metams.

28. Geležinkelių infrastruktūros valdytojai ir geležinkelio įmonės (vežėjai) privalo turėti geležinkelių riedmenų techninės priežiūros ir remonto duomenų bazę. Duomenų bazėje turi būti kaupiama informacija apie atliekamą geležinkelių riedmenų techninę priežiūrą ir remontą. Geležinkelių infrastruktūros valdytojų ir geležinkelio įmonių (vežėjų) vadovai turi paskirti asmenis, atsakingus už šios duomenų bazės tvarkymą ir priežiūrą.

29. Geležinkelių infrastruktūros valdytojai ir geležinkelio įmonės (vežėjai) savo geležinkelių riedmenis turi remontuoti įmonėse, atestuose įmonių, atliekančių geležinkelių riedmenų techninę priežiūrą ir remontą, atestavimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2004 m. liepos 29 d. įsakymu Nr. 3-398 „Dėl Įmonių, atliekančių geležinkelių riedmenų techninę priežiūrą ir remontą, atestavimo taisyklių patvirtinimo“ (Žin., 2004, Nr. 112-4476), ir pateikti Inspekcijai tokių įmonių sąrašą bei sutarčių su jomis kopijas.

30. Jeigu geležinkelių infrastruktūros valdytojams ar geležinkelio įmonėms (vežėjams) naudojant geležinkelių riedmenis užsienio valstybių teritorijose būtina atlikti geležinkelių riedmenų atkabinamąjį remontą, šis remontas atliekamas vadovaujantis tarptautinėmis sutartimis. Geležinkelių infrastruktūros valdytojai ir geležinkelio įmonės (vežėjai) privalo kaupti informaciją apie šiame reikalavimų punkte nurodytų remontų atlikimą.

VIII. GELEŽINKELIŲ INFRASTRUKTŪROS VALDYTOJŲ IR GELEŽINKELIO ĮMONIŲ (VEŽĖJŲ) BEI KITŲ SUINTERESUOTŲ ASMENŲ BENDRADARBIAVIMO, KEITIMOSI INFORMACIJA KURIANT IR ĮGYVENDINANT EISMO SAUGOS VALDYMO SISTEMAS PRIEMONĖS

31. Geležinkelių infrastruktūros valdytojai ir geležinkelio įmonės (vežėjai) informaciją, susijusią su eismo saugos valdymo sistemos kūrimu ir įgyvendinimu, renka, kaupia ir saugo vadovaudamiesi teisės aktų nustatyta tvarka.

32. Geležinkelių infrastruktūros valdytojų ir geležinkelio įmonių (vežėjų) darbuotojų pareigybų aprašymuose turi būti reglamentuota:

32.1. funkcijų, teisių, pareigų ir atsakomybės paskirstymas kuriant ir įgyvendinant eismo saugos valdymo sistemą;

32.2. įmonės struktūrinių padalinių tarpusavio bendradarbiavimas ir įmonės bei kitų, su įmonės veikla susijusių asmenų, bendradarbiavimas kuriant ir įgyvendinant eismo saugos valdymo sistemą;

32.3. informacija, susijusi su eismo saugos valdymo sistemos įgyvendinimu, kuria disponuojama: kokią informaciją turi kaupti, kokia tvarka ir kam ją turi perduoti bei kokia informacija yra neskelbtina;

32.4. bet kokie kiti aspektai, kurie gali būti svarbūs disponuojant informacija, susijusia su eismo saugos valdymo sistemos kūrimu ir įgyvendinimu.

33. Geležinkelių infrastruktūros valdytojų ir geležinkelio įmonių (vežėjų) darbuotojai, kurie paskirti dalyvauti tiriant eismo įvykius ir avarines situacijas, turi detalios žinoti, kokią informaciją ir kokia tvarka jie turi teikti atlikdami priskirtas funkcijas. Apie tai geležinkelių infrastruktūros valdytojų ir geležinkelio įmonių (vežėjų) darbuotojai informuojami pasirašytinai.

34. Pasibaigus darbo santykiams tarp geležinkelių infrastruktūros valdytojų ir geležinkelio įmonių (vežėjų) ir jų darbuotojų, kurie disponavo informacija, susijusia su eismo saugos valdymo sistemos kūrimu ir įgyvendinimu, turi būti užtikrinamas šios informacijos kaupimo, saugojimo,

teikimo tęstinumas.

IX. REIKALAVIMŲ EISMO SAUGOS VALDYMO SISTEMOMS LAIKYMOSI UŽTIKRINIMO PRIEMONĖS

35. Geležinkelių infrastruktūros valdytojai ir geležinkelio įmonės (vežėjai) privalo užtikrinti, kad jų darbuotojai laikytųsi reikalavimų eismo saugos valdymo sistemoms.

36. Geležinkelių infrastruktūros valdytojai ir geležinkelio įmonės (vežėjai) privalo turėti vadovų patvirtintus reikalavimų eismo saugos valdymo sistemoms laikymosi užtikrinimo planus, kuriuose turi būti nurodyta:

36.1. darbuotojas(-ai) ar struktūrinis padalinys, atsakingas už reikalavimų eismo saugos valdymo sistemoms laikymosi užtikrinimą ir atskaitomybę už šių reikalavimų laikymosi užtikrinimą geležinkelių infrastruktūros valdytojų ar geležinkelio įmonių (vežėjų) vadovams;

36.2. darbuotojų, atsakingų už reikalavimų eismo saugos valdymo sistemoms laikymosi užtikrinimą, atsakomybę;

36.3. atsiskaitymo apie reikalavimų eismo saugos valdymo sistemoms laikymąsi tvarka, Inspekcijai atliekant inspektavimą;

36.4. informacija apie Inspekcijos įpareigojimų asmenims pašalinti teisės aktų, reglamentuojančių eismo saugą, kurie buvo duoti atlikus inspektavimą, vykdymą;

36.5. kita informacija, kuri yra svarbi užtikrinant reikalavimų eismo saugos valdymo sistemoms laikymąsi.

37. Reikalavimų eismo saugos valdymo sistemoms laikymosi užtikrinimo planai tvirtinami vieneriems metams, suderinus su Inspekcija. Šie planai privalo būti peržiūrėti ir prireikus atnaujinti kas ketvirtį. Atnaujinus eismo saugos valdymo sistemos įgyvendinimo planus, jų kopijos pateikiamos Inspekcijai.

38. Geležinkelių infrastruktūros valdytojai ir geležinkelio įmonės (vežėjai) turi pateikti Inspekcijai turimos norminės dokumentacijos, reglamentuojančios geležinkelių transporto eismą, kuri būtina eismo saugai užtikrinti, sąrašą. Geležinkelių infrastruktūros valdytojų ir geležinkelio įmonių (vežėjų) vadovai turi paskirti asmenį, atsakingą už tai, kad geležinkelių infrastruktūros valdytojai ir geležinkelio įmonės (vežėjai) laiku gautų naują norminę dokumentaciją, jos pakeitimus bei papildymus ir šių įmonių darbuotojai būtų laiku su jomis supažindinti.

39. Geležinkelių infrastruktūros valdytojai ir geležinkelio įmonės (vežėjai) turi nustatyti, kaip tvarkoma informacija eismo saugos srityje ir kaip kontroliuojamas šios informacijos tvarkymas.

X. EISMO SAUGOS VALDYMO SISTEMOS STRATEGIJOS TOBULINIMO PRIEMONĖS

40. Geležinkelių infrastruktūros valdytojai ir geležinkelio įmonės (vežėjai) turi turėti vadovų ar jų įgaliotų asmenų patvirtintus eismo saugos valdymo sistemos strategijos tobulinimo planus, kuriuose turi būti nurodyta:

40.1. priemonės, kurių ketinama imtis tobulinant eismo saugos valdymo sistemą;

40.2. prognozės, kaip suplanuotos eismo saugos valdymo sistemos tobulinimo priemonės padės užtikrinti eismo saugą, palengvins eismo valdymą ir (ar) veiklos vykdymą;

40.3. ketinimai ateityje plėsti veiklą ir pajėgumai, kurių reikės šiems ketinimams įgyvendinti (personalas, lėšos ir pan.);

40.4. kiti aspektai, kurie gali turėti įtakos eismo saugos valdymo sistemai tobulinti.

41. Eismo saugos valdymo sistemos strategijos tobulinimo planai tvirtinami laikotarpiui pagal poreikį, tačiau į šiuos planus atsižvelgiama peržiūrint eismo saugos valdymo sistemos strategijas.

XI. EISMO SAUGOS UŽTIKRINIMO PRIEMONĖS VEŽANT PAVOJINGUS

KROVINIUS

42. Geležinkelių infrastruktūros valdytojai ir geležinkelio įmonės (vežėjai) privalo užtikrinti, kad jų darbuotojai tarptautinių sutarčių ir teisės aktų, reglamentuojančių pavojingų krovinių vežimą geležinkelių transportu, nustatyta tvarka būtų instruktuoti apie geležinkelių transporto ypatumus vežant pavojingus krovinius. Šį instruktavimą sudaro bendrasis ir specialusis instruktažas.

43. Geležinkelio įmonės (vežėjai), vežančios pavojingus krovinius, kurie yra potencialiai labai pavojingi, bei geležinkelių infrastruktūros valdytojai turi užtikrinti, kad būtų parengti ir vykdomi eismo saugos vežant pavojingus krovinius užtikrinimo planai, kurie apimtų reikalavimus, nurodytus tarptautinėse sutartyse ir teisės aktuose, reglamentuojančiuose pavojingų krovinių vežimą geležinkelių transportu.

44. Geležinkelių infrastruktūros valdytojai turi užtikrinti, kad būtų sudaryti skirstymo stočių vidiniai avariniai planai, atitinkantys tarptautinių sutarčių ir teisės aktų, reglamentuojančių pavojingų krovinių vežimą geležinkelių transportu, reikalavimus.

XII. EISMO SAUGOS VALDYMO SISTEMŲ ĮGYVENDINIMAS

45. Geležinkelių infrastruktūros valdytojai ir geležinkelio įmonės (vežėjai), sukūrę eismo saugos valdymo sistemas, turi jas įgyvendinti.

46. Geležinkelių infrastruktūros valdytojai ir geležinkelio įmonės (vežėjai), įgyvendindami sukurtas eismo saugos valdymo sistemas, privalo:

46.1. užtikrinti, kad ši sistema atitiktų šiuos reikalavimus;

46.2. įgyvendinti eismo saugos valdymo sistemą tiksliai pagal priemones, kurios buvo numatytos kuriant eismo saugos valdymo sistemą;

46.3. vykdyti kitas šiuose reikalavimuose ir kituose teisės aktuose nustatytas funkcijas, kurių nevykdymas ar netinkamas vykdymas gali turėti neigiamos įtakos eismo saugos valdymo sistemai įgyvendinti.

47. Jeigu geležinkelio įmonė (vežėjas) Geležinkelio įmonių (vežėjų) ir geležinkelio infrastruktūros valdytojų saugos sertifikavimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2003 m. sausio 23 d. įsakymu Nr. 3-37 „Dėl Geležinkelio įmonių (vežėjų) ir geležinkelio infrastruktūros valdytojų saugos sertifikavimo taisyklių patvirtinimo“ (Žin., 2003, Nr. [13-520](#)), nustatyta tvarka gauna saugos sertifikato B dalį vežti kitomis geležinkelių linijomis, nei nurodytos geležinkelio įmonės (vežėjo) turimo saugos sertifikato B dalyje, kuri buvo išduota įgyvendinus eismo saugos valdymo sistemą, Inspekcija pati ar pasitelkusi šių reikalavimų 55 punkte nurodytą komisiją atlieka inspektavimą, kurio tikslas – patikrinti, ar tokiu būdu geležinkelio įmonei (vežėjui) išplėtus savo veiklą jos eismo saugos valdymo sistema tebeatitinka šiuos reikalavimus.

XIII. SUKURTŲ IR ĮGYVENDINTŲ EISMO SAUGOS VALDYMO SISTEMŲ PRIPAŽINIMAS TINKAMOMIS

48. Geležinkelių infrastruktūros valdytojai ar geležinkelio įmonės (vežėjai), sukūrę ir įgyvendinę eismo saugos valdymo sistemas pagal šiuos reikalavimus, pateikia Inspekcijai prašymą pripažinti jas tinkamomis (toliau – prašymas). Prašymas turi būti pateikiamas lietuvių kalba.

49. Prašyme turi būti nurodyti šie duomenys:

49.1. prašymo pateikimo data;

49.2. institucijos, kuriai adresuojamas prašymas, pavadinimas, adresas;

49.3. geležinkelių infrastruktūros valdytojo ar geležinkelio įmonės (vežėjo) kodas, teisinė forma, pavadinimas, buveinės adresas, telefono, fakso numeriai, elektroninio pašto adresas;

49.4. pridedamų šių reikalavimų 50–52 punktuose nurodytų dokumentų sąrašas.

50. Kartu su prašymu geležinkelių infrastruktūros valdytojai turi pateikti šiuos dokumentus, kurie turi būti patvirtinti šių reikalavimų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka:

50.1. eismo saugos valdymo sistemos strategiją;

- 50.2. įmonės valdymo struktūrą (schemą ir aprašymą);
- 50.3. vadovų bei darbuotojų, kurių darbas susijęs su eismo saugos valdymo sistemos kūrimu, įgyvendinimu ir reikalavimų eismo saugos valdymo sistemoms laikymosi užtikrinimu, pareigybių aprašymus (instrukcijas);
- 50.4. dokumentus, patvirtinančius, kad darbuotojai, kurių darbas susijęs su geležinkelių transporto eismu, moka valstybinę kalbą pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatytas kalbos mokėjimo kategorijas;
- 50.5. darbuotojų, kurių darbas susijęs su geležinkelių transporto eismu, mokymo ir kvalifikacijos kėlimo planą;
- 50.6. dokumentus, patvirtinančius darbuotojų paskyrimą šių reikalavimų nustatytais atvejais;
- 50.7. vadovų ir darbuotojų, kurių darbas susijęs su geležinkelių transporto eismu, privalomų žinių tikrinimo planą;
- 50.8. rizikos vertinimo ir valdymo planą;
- 50.9. dokumentus, patvirtinančius, kad geležinkelių infrastruktūros valdytojai turi duomenų bazę, kurioje kaupiama informacija apie eismo įvykius ir avarines situacijas;
- 50.10. skubaus pranešimo apie eismo įvykius ir avarines situacijas schemą;
- 50.11. sąrašą, kuriame turi būti nurodytos darbuotojų, atsakingų už skubų pranešimą apie eismo įvykius ir avarines situacijas, pareigos, jų telefonų sąrašai;
- 50.12. geležinkelių infrastruktūros valdytojų ir geležinkelio įmonių (vežėjų) veiksmų, šių reikalavimų nustatytais atvejais įvykus eismo įvykiui, aprašymo planas;
- 50.13. eismo įvykių ir avarinių situacijų tyrimo procedūros aprašymas;
- 50.14. įmonių, kurios remontuoja geležinkelių infrastruktūros valdytojo geležinkelių riedmenis, sąrašą bei sutarčių su jomis kopijas (jeigu geležinkelių infrastruktūros valdytojas turi nuosavus geležinkelių riedmenis ar valdo juos kitais teisėtais pagrindais);
- 50.15. įmonės vadovo patvirtinta sąrašą, kuriame nurodyti geležinkelių riedmenų atkabinamieji remontai, atlikti naudojant juos užsienio valstybių teritorijose;
- 50.16. geležinkelių infrastruktūros priežiūros ir remonto techninių priemonių diegimo planą;
- 50.17. geležinkelių riedmenų remonto ir techninės priežiūros techninių priemonių diegimo planą (planas turi būti pateiktas tik tuomet, jeigu geležinkelių infrastruktūros valdytojas turi nuosavus geležinkelių riedmenis ar valdo juos kitais teisėtais pagrindais);
- 50.18. dokumentus, patvirtinančius, kad darbuotojai pagal šiuos reikalavimus yra supažindinti su atitinkama informacija;
- 50.19. dokumentus, patvirtinančius, kad geležinkelių infrastruktūros valdytojai suplanavo reguliarius pasitarimus (posėdžius), kuriuose bus svarstoma eismo sauga, nurodyti pasitarimų (posėdžių) organizatoriai ir periodiškumas;
- 50.20. norminės dokumentacijos, reglamentuojančios geležinkelių transporto eismą, būtinos eismo saugai užtikrinti, sąrašą;
- 50.21. reikalavimų eismo saugos valdymo sistemoms laikymosi užtikrinimo planą;
- 50.22. eismo saugos valdymo sistemos strategijos tobulinimo planą;
- 50.23. eismo saugos vežant pavojingus krovinius užtikrinimo planą;
- 50.24. dokumentus, patvirtinančius, kad darbuotojai yra instruktuoti apie geležinkelių transporto ypatumus vežant pavojingus krovinius;
- 50.25. skirstymo stočių vidinius avarinius planus.
51. Kartu su prašymu geležinkelio įmonė (vežėjas) turi pateikti šių reikalavimų punktuose 50.1–50.15, 50.17–50.22 nurodytus dokumentus.
52. Geležinkelio įmonės (vežėjai), kurių veikla susijusi su pavojingų krovinių vežimu, jų pakrovimu ir (ar) iškrovimu bei laikinu sandėliavimu, kartu su prašymu turi pateikti šių reikalavimų 50.1–50.15, 50.17–50.24 punktuose nurodytus dokumentus.
53. Inspekcija, gavusi geležinkelių infrastruktūros valdytojo ar geležinkelio įmonės (vežėjo) prašymą ir nustačiusi, kad nurodyti ne visi reikiami duomenys ir (ar) pateikti ne visi reikiami pagal šiuos reikalavimus dokumentai, apie tai raštu praneša geležinkelio įmonei (vežėjui) ar geležinkelių infrastruktūros valdytojui ir nustato protingą terminą reikiamiems duomenims ir (ar) dokumentams

pateikti. Geležinkelio įmonės (vežėjai) bei geležinkelių infrastruktūros valdytojai yra atsakingi, kad trūkstami duomenys ir (ar) dokumentai būtų pateikti Inspekcijai nustatytais terminais. Laikas, per kurį geležinkelio įmonės (vežėjai) ar geležinkelių infrastruktūros valdytojai yra įpareigoti pateikti reikiamus duomenis ir (ar) dokumentus Inspekcijai, į sprendimo dėl sukurtų ir įgyvendintų eismo saugos valdymo sistemų pripažinimo tinkamomis priėmimo laiką neįskaitomas.

54. Jeigu geležinkelių infrastruktūros valdytojas ar geležinkelio įmonė (vežėjas) šių reikalavimų 53 punkte nustatyta tvarka nepateikia visų reikiamų duomenų ir (ar) visų reikiamų pagal šiuos reikalavimus dokumentų, Inspekcija priima sprendimą netenkinti geležinkelių infrastruktūros valdytojo ar geležinkelio įmonės (vežėjo) prašymo.

55. Geležinkelio įmonių (vežėjų) prašymams nagrinėti Inspekcija sudaro komisiją iš 5 narių: trijų Inspekcijos ir dviejų viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo atstovų. Komisijos pirmininkas skiriamas iš Inspekcijos atstovų komisijoje. Geležinkelių infrastruktūros valdytojų prašymams nagrinėti Inspekcija sudaro komisiją iš 4 Inspekcijos ir 1 Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos atstovo. Komisijos pirmininku skiriamas Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos atstovas komisijoje.

56. Pagal Inspekcijai pateiktus duomenis ir dokumentus komisija įvertina, ar geležinkelio įmonės (vežėjo) ir geležinkelių infrastruktūros valdytojo sukurta ir įgyvendinta eismo saugos valdymo sistema atitinka šiuos reikalavimus, ir teikia Inspekcijai motyvuotą išvadą dėl šios sistemos pripažinimo tinkama.

57. Komisija dokumentų ir duomenų svarstymo metu atlieka geležinkelio įmonės (vežėjo) ar geležinkelių infrastruktūros valdytojo inspektavimą pati arba pasitelkdama ekspertus. Inspektavimo tikslas – patikrinti:

57.1. ar prašyme ir pridedamuose dokumentuose pateikta informacija atitinka esamą būklę;

57.2. ar geležinkelio įmonės (vežėjo), geležinkelių infrastruktūros valdytojo sukurta ir įgyvendinta eismo saugos valdymo sistema atitinka šiuos reikalavimus;

57.3. ar eismo saugos valdymo sistema buvo įgyvendinta tiksliai pagal priemones, kurios buvo numatytos kuriant eismo saugos valdymo sistemą;

57.4. kitus veiklos aspektus, kurie gali turėti įtakos eismo saugai.

58. Vertindama pateiktus duomenis ir dokumentus, komisija gali konsultuotis ir su kitais ekspertais – geležinkelių transporto specialistais bei organizuoti išvažiujamuosius posėdžius, kurių tikslas patikrinti, ar prašyme ir pridedamuose dokumentuose pateikta informacija atitinka esamą būklę bei kaip veikia geležinkelių infrastruktūros valdytojų ir geležinkelio įmonių (vežėjų) sukurta ir įgyvendinta eismo saugos valdymo sistema.

59. Geležinkelių infrastruktūros valdytojo ar geležinkelio įmonės (vežėjo) sukurta ir įgyvendinta eismo saugos valdymo sistema netinkama, jeigu:

59.1. komisija pateikė Inspekcijai išvadą, kad geležinkelio įmonės (vežėjo) ar geležinkelių infrastruktūros valdytojo sukurta ir įgyvendinta eismo saugos valdymo sistema neatitinka šių reikalavimų;

59.2. nustatoma, kad pateikti Inspekcijai duomenys yra neteisingi ar bandoma nuslėpti esamą būklę.

60. Komisija per 2 mėnesius nuo visų reikiamų duomenų ir dokumentų pagal šiuos reikalavimus gavimo dienos privalo įvertinti, ar geležinkelių infrastruktūros valdytojo ar geležinkelio įmonės (vežėjo) sukurta ir įgyvendinta eismo saugos valdymo sistema atitinka šiuos reikalavimus, ir pateikti Inspekcijai motyvuotą išvadą dėl šios sistemos pripažinimo tinkama.

61. Inspekcija, gavusi komisijos išvadą, ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo jos gavimo dienos privalo priimti sprendimą dėl geležinkelių infrastruktūros valdytojo ar geležinkelio įmonės (vežėjo) sukurtos ir įgyvendintos eismo saugos valdymo sistemos pripažinimo tinkama.

62. Jeigu Inspekcija priima motyvuotą sprendimą dėl geležinkelio įmonės (vežėjo) ar geležinkelių infrastruktūros valdytojo sukurtos ir įgyvendintos eismo saugos valdymo sistemos pripažinimo netinkama, geležinkelių infrastruktūros valdytojui Geležinkelio įmonių (vežėjų) ir geležinkelio infrastruktūros valdytojų saugos sertifikavimo taisyklių nustatyta tvarka neišduodama įgaliojimų eismo saugos srityje A dalis, o geležinkelio įmonei (vežėjui) – saugos sertifikato A dalis

tol, kol eismo saugos valdymo sistema nebus sukurta ir (ar) įgyvendinta pagal šiuos reikalavimus. Šiame reikalavimų punkte nurodytas Inspekcijos sprendimas nedelsiant pateikiamas atitinkamai geležinkelių infrastruktūros valdytojui ar geležinkelio įmonei (vežėjui).

63. Geležinkelių infrastruktūros valdytojai ir geležinkelio įmonės (vežėjai), kurių sukurta ir įgyvendinta eismo saugos valdymo sistema Inspekcijos sprendimu pripažinta netinkama, gali pakartotinai kreiptis į Inspekciją dėl patobulintos eismo saugos valdymo sistemos pripažinimo tinkama šių reikalavimų nustatyta tvarka.

XIV. EISMO SAUGOS VALDymo SISTEMŲ VEIKIMO KONTROLĖ

64. Sukurtų ir įgyvendintų eismo saugos valdymo sistemų veikimo kontrolę atlieka atitinkamai geležinkelių infrastruktūros valdytojai ar geležinkelio įmonės (vežėjai) šių reikalavimų bei jų vadovų nustatyta tvarka bei Inspekcija.

65. Siekdami užtikrinti efektyvų įgyvendintų eismo saugos valdymo sistemų veikimą, geležinkelių infrastruktūros valdytojai ir geležinkelio įmonės (vežėjai) turi aprašyti įmonės vidaus kontrolės sistemą, kuri turi apimti priemones, užtikrinančias eismo saugos valdymo sistemos veikimą pagal šiuos reikalavimus bei kitų eismo saugos reikalavimų laikymąsi, operatyvų pažeidimų pašalinimą laiku. Aprašant įmonės vidaus kontrolės sistemą, turi būti nurodytas už vidaus kontrolę kiekviename padalinyje atsakingas asmuo ir tikrinimų periodiškumas.

66. Inspekcija, atlikdama sukurto ir įgyvendinto eismo saugos valdymo sistemų veikimo kontrolę, privalo:

66.1. ne rečiau kaip du kartus per metus atlikti inspektavimą, taip pat neeilinius inspektavimus, kai gauna informaciją apie bet kokius eismo saugos valdymo sistemos pakeitimus;

66.2. teikti bet kokią pagalbą geležinkelių infrastruktūros valdytojams ir geležinkelio įmonėms (vežėjams) dėl eismo saugos valdymo sistemos tobulinimo;

66.3. registruoti visus eismo saugos valdymo sistemos sutrikimus, priemones, kurių buvo imtasi, kad šie sutrikimai būtų pašalinti;

66.4. teikti geležinkelių infrastruktūros valdytojams ir geležinkelio įmonėms (vežėjams) informaciją, kuri gali turėti įtakos eismo saugos valdymo sistemų veikimui.

67. Inspekcija, atlikdama sukurto ir įgyvendinto eismo saugos valdymo sistemų veikimo kontrolę, turi teisę:

67.1. atlikti inspektavimą šiuose reikalavimuose nustatyta tvarka ir terminais;

67.2. atkreipti geležinkelių infrastruktūros valdytojų ir geležinkelio įmonių (vežėjų) dėmesį į tai, kaip reikėtų tobulinti eismo saugos valdymo sistemą;

67.3. pagal kompetenciją, vadovaudamasi šiais reikalavimais ir kitais teisės aktais, priimti kitus sprendimus.

68. Geležinkelių infrastruktūros valdytojai ir geležinkelio įmonės (vežėjai), užtikrindami sukurto ir įgyvendinto eismo saugos valdymo sistemų veikimą, privalo:

68.1. imtis visų įmanomų priemonių, kad eismo saugos valdymo sistemos atitiktų šiuos reikalavimus;

68.2. nedelsdami informuoti Inspekciją apie bet kokius eismo saugos valdymo sistemos pakeitimus;

68.3. užtikrinti, kad jų darbuotojai būtų supažindinti su bet kokiais šių įmonių eismo saugos valdymo sistemos pakeitimais.

XV. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

69. Inspekcijos sprendimai, priimti šiuose reikalavimuose nustatytais atvejais, gali būti skundžiami įstatymų nustatyta tvarka.

70. Inspekcija, geležinkelio įmonės (vežėjai) bei geležinkelio infrastruktūros valdytojai, nevykdantys šių reikalavimų ar netinkamai juos vykdančios, atsako įstatymų nustatyta tvarka.

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija, Įsakymas

Nr. [3-378](#), 2006-10-02, Žin., 2006, Nr. 107-4075 (2006-10-06), i. k. 1062210ISAK0003-378

Dėl Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2003 m. vasario 20 d. įsakymo Nr. 3-79 "Dėl Geležinkelių transporto eismo įvykių tyrimo ir jų padarinių likvidavimo nuostatų patvirtinimo" ir Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2006 m. liepos 17 d. įsakymo Nr. 3-297 "Dėl Reikalavimų geležinkelių transporto eismo saugos valdymo sistemoms patvirtinimo" pakeitimo